

Nro. 29.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Aprilisnek 11 ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Hadi Környülallások.

Valossággal el kezdődött már Olaszországban az ellenségeskedés, retteg a' Liguriai Respublika, végső óraihoz való közelgetését érezvén magában, hármassal ellenséggel is kell annak küzködni, úgymint az éhseggel, a' ragadó nyavalyával, és az ellene fordított fegyverrel. — A' Cs. és Kir. ármádiának fő vezérje General *Mélás*, Martzius 21-ikén, maga fő hadi szállását *Turinből Alessandriába* tette által, a' hová a' következő napnak eltéjén szerentsélen meg is érkezett. A' vezérlése alatt lévő ármádiahoz intézett hirdetményében ki is jelentette a' táborozásnak el

kezdődését. — Minden Olasz Országl truppok mozdulásban vagynak, mindenik maga rendelt helyére marsirozik. Az Alessándria környékén fekvő hadi seregek közelebb mentek Génúához, hogy az által helyet adjanak az utánnok menendőknek. Kétség kívül a' Bochetti szoros passzuzt fogják leg elsőben is meg támadni. — *Montenotte* és *Sestri* környékén is vőlt már valami apró tástázás, mellyről mindazáltal még eddig semmi officialis tudósítást nem vettünk. — Ma hólnap vízi a' M. Kurir a' fok győzedelmet.

Már Tirolisban egyetlen egy Cs. K. katonát sem láthatni, valamennyi ott vőlt, mind előbre nyomúlt, és vagy *Graubundenbe*, vagy a' Rénus mellé marsirozott. Majdan a' Tirolisi stutzos kompaniák is fogják őket követni, a' kik ritkán ütök ki fegyvereiket héjába. A' Tirolisi legények mind meg hagyják a' bajuszaitat nőni, hogy annál nagyobb féltelmet önthessenek a' bajuiztalan Francziák szivekbe.

A' Rénus környékén is harsognak a' trombiták, nyeritnek a' déltzeg paripák a' vitézek alatt, mintha ugyan a' kövér legelőre kellene azoknak menni. Szemközbe áll a' két ellenséges tábor egymással, tsikorgattyák egymás ellen fogaikat, olly nagy mértékben vagyon a' Haza és Fejedelem védelmezésére való kézség benne.

A' Salis nevet viselő Graubündeni legénységből álló emigrans sereg Martzius 80-ik napján meg mufraltatván, új zászlót nyert vitézi tetteinek meg jutalmaztatására, a' mellyre ezen igik vagynak aranyos betűkkel festve: *Pro Deo et Patria*, az az, az *Istenért és a' hazáért*; annakutánna esküvessal kötelezte ez a' sereg magát, a' haza, a' Respublika, és azon fejedelmek hívségére, a' kik annak a' közönseges ellenségnek elnyomasá-

ta, a' ki az ő hazájokat, szabadságokat, mástól való nem függéseket, és valóságokat elnyomni igyekezett, szoros frigyeket kötöttek egymással.

B. *Kray* Cs. Kir. hadi Tárnokmester, *Schmidt* Generál-Lajtnántnak társaságában, minden Rénus mellyékén fekvő Cs. K. seregeket, 's földi erőfőgéseket szemellen meg vizsgálta, 's kinek kinek kimutatta a' maga posztyát. *Freyburgban* General *Gyulay*, *Osnenburgban* Gen. Lajt. *Kienmayer* és *Mérfeld* commandiroznak, *Waldshutnál* Ferdinánd fő herczeg (a' Majlandi herczegnek a' fia) áll a' réa bízott brigadával. — *Bázel* mellett táborozik *Moreau* fő vezér kormányozása alatt egy nagy Fr. ármádia, a' mellyet a' szomszéd osztályok tartoznak táplálni. Ez az ármádia által szándékozik a' Rénuson jönni, de nem teheti a' vele szemközben álló Cs. K. ármádia miatt, mellyben lángol az ellenség ellen viaskodni akaró tűz.

Francia Respublika.

A' Fő Conzul *Párisból* való elmenetelének halogatása sokféle gondolkozásra szolgáltatót alkalmatlóságot. Némellyek úgy vélekednek, hogy ő nagyon tart a' Jakobinsoktól, a' kik az ő távozlétele alatt vértelmet kapván, könnyen megzavarhatják a' köztsendeliéget. — Másoknak még most is reményeségek vagyon a' békeféleg megnyereséhez, 's azert gondolják, hogy a' Fő Conzul halogatja a' maga útját. Mások a' pengő pénz szükségét vetik okúl, melly nélkül a' Solonok sem boldogulhatnak.

A' Tribunatusnak 19-ik Martiusi ülésekor, *Chaptal*, *Moreau*, *St. Mery* és *Petiet* Status Tanácsosok, a' Conzuloknak egy olly aktáját olvasták fel, a' melly által, az új Constitutiónak 33-ik cikkelye szerént, a' törvénytévő testnek gyűlését

Germinalnak 1-ső napjától, 10-ikig (Martius 21-ikétől 31-ikig) hosszabbította meg. *Chaptal* Status Tanácsos lévén a' szószólló, illy szókkal kezdte el a' maga beszédjét: Polgár Tribunusok! Hónap el végződik a' ti első törvényes gyűlésteknek az ideje, a' melly ha szinte kevés hólnapokig tartott is; még is mindazáltal tökéletesen meg győzte arról a' nemzetet, hogy az a' Constitutio, mellyet maga magának adott, hogy azok a' tisztviselők, a' kiket magának választott, elegendők lesznek az ő boldogságának eszközzésére. „Annakutánna így fejtette le az *Ex Directorok*nak uralkodásokat: „Még most is friss emlékeztünkben vagynak azok a' szörnyű idők, a' melylyek alatt a' törvényeknek temploma a' legvadabb indulatoknak teátruma vala, a' midőn egyik szakadás a' másik után Nemzeti Gyűlés nevezet alatt uralkodott, a' midőn néhány betsülletet szomjúzó haranják Népnek nevezték magokat; a' midőn a' leg gonoszabb erőszaktételek törvényeseknek tartattak, 's a' midőn a' személyt, és vagyont ki vévén, mindenen óltalom alá vétetődtek. Minden betsülletett, csak a' virtusok és talentomok nem. A' volt Directorium első fel állásától fogva erőtlen lévén, egyedül fortély, és kegyetlensége által uralkodhatott, nem volt arra ereje elegendő, hogy igaffágot szerető, és nemes indulatú lehetett volna. Hol mint szolga rab, hol mint tyranus fel áldozta a' törvénytévöket, és önnön magát is. A' Status nyomorúságát nem maga tehetetlenségének, hanem a' hazájokból már régen ki költözött, és számkivettetett lakosoknak tulajdonította. Ebből az otsmány alkotmányból származtak a' kezesekről, az erőszakos költsönözésről, a' nemeseknek, papoknak az emigransok laistromába való be irattatásokról hozatott törvények. A' jőzán okoflágnak, és az emberiség jussainak ezen meg sértődései figyelmetessé tették azt a' Kormányzókat, a' melly jól érzette azt

magában, hogy az igallág gyakorlása nélkül lehetetlen annak erősnek lenni, 's ugyan azért legcsepebb eseten is ezen igallágatlanságoknak elűrlésére fordította — 18 napnyugati Olzfályok függettettki ki a' pártosfágnak zűnőit, tsak azért, mivel azt gondolták, hogy mi d' az előbbidolgok fordulnának elő. Az a' nagy hős, a' ki a' békefféget ottan vissza szerzette, Európába is vissza akarta azt ábitani. A' fő Conzulnak egyenes szívüségé, és a' nemzeti törvényeknek illendő betsben való tartása barátjává telzik az özfve szövetkezett Hata maffágokat, 's minden népek szeretői és betsülmi fogják azokért őtet. — *Pitth* Minister ellen is kiköit ezen befzédjében, 's minden nyomorúságoknak őtet tette szerző okává.

Fr. Admiralis *Brüix*, illetén proclamatiót küldött a' Fr. hajó feregeknek vezérjeihez, kapitányaihoz, felsőbb s alsóbb rangú tisztjeihez, és köz emberiehez, Ventosnak 27-ik napján (Mártius 18 ikán) „A' Respublikának első Conzulja azt mondatja általam tinéktek, hogy ő a' ti fersotokra függettette a' magi szemeit. Ő valamint a' hajó feregeknek lehjeit bényógvitani, úgy mind azokat, a' melyek a' Szakmásoknak tirannizmusa alatt a' Respublikát terhelték, meg könnyíteni igyekszik. Bizván én azon ő igireteiben, a' melyeket a' teureri erőnek bódogságára nézve tett, és bizonyság léven azoknak eizközlésekre való hatalmáról és arról is, hogy ő szinte olly nagy graditsra emelheti a' hajó feregeknek ditsőfféget, mint a' minémüre emelte a' hadi feregekét, arra emlékeztetek titeket, hogy ha szinte kevés sikerét érzetetek is még eddig az ő ti erántatok való szorgalmatosságának, azt nem egyebnek, hanem egyedül a' ti előttetek is tudva lévő szoros környülállásoknak, 's kiváltképen pedig azon gonosz háborúnak kell tulajdonítani, a' mely fia-

zánknak leg gazdagabb tortományait el pufztította, és a' Nemzet bődögságának kútfejeit meg fojtotta. — Ez a' tsaps is el múlt már. — Minden pártos társaságok el oizlottak a' *Bonaparte* szavára, az idegenek vissza meavén háborúra el futottak a' szabadság földjéről; az ő utalok el tsábított Francziák pedig, a' haza zézlói alá öszve gyüllöttek. Derék hajóseregek, u' is el jutottatok azoknak a' ti fok szükségiteknek, és ádoztatoknak hatarára, a' mellyeket ekkorig bátran el viseltetek. — Igen is úgy vagyon! az a' héros, a' ki minket igazat — az a' héros, a' ki a' mi ellenségeinket annyiszor meg verte, vissza fogja a' Fr. ármádiáknak szerentséjeket hozni. Ő az; a' ki egyik kezében a' békeffégnek olajját, a' másikkban a' fegyvert tartván, 20000 derek katonikkal fog ki menni, azért, hogy vagy békefféget adjon Európának, vagy győzedelmek által végezze el a' háborút. — Kedves pájtásim! mi is siellünk az ő ditsőfféges szándékját elő menetelesíteni, azoknak bé tellyesítésekben mi reánk is számot tart. Minket is meg kénál azon ditsőffégben való részesüléssel, a' mellyel az ő szemei előtt a' több Fr. ármádiák meg fogják magokat tetézni. — Azt akarja, hogy tökéletteiffen mindékünk 's azoknak tulajdonítsa Fr. Ország 's Európa a' békeffégnek édes gyümölsét, és hogy nem sokára vissza térvén honnyainkba, valamint Hazánknek több védelmezői, úgy mi is familiainknak bődögságokban, és polgártársainknak erántunk való háladatosffágokban találjuk munkainknak meg jutalmaztatását. — Én, a' ki titeket esmér ek, esküfzöm az első Konzulra, hogy ő meg nem tsalatkozik reménységében. Meg mondottam nékie, hogy én fokkal nagyobb buzgoságot, bátorságot, és baratságot fogok ti bennetek találni, hogy sem azoknak a' tálentomoknak bé tellyesítésekre, a' mellyek nélkül én magam szükölködöm, meg kívániamának. — Végtere arra is meg esküttem né-

kie, hogy valamiképen ő, úgy ti is győzedelmes-
sen fogtok vissza térni, Kedves barátim, hát ti
nem esküdnétek e' arra meg! *Bruix*.

A' Párisi officialis újság levélben, egy hazug
agytól származott, és Görög nyelvből Francziára
által fordított level olvasztatik, a' melly is a'
mint költötték, *Smirnából Amsterdamba*, innen pe-
dig *Gaudin Emil* Tribunushoz *Párisba* küldetett.
Ez a' lével betű szerént ekként vagon által for-
ditva: „Azt hirdeti az ellenség, hogy az Egyip-
tomi árnádia capitulált volna a' nagy Vezérrel,
és hogy majdan ki takarodik ebből az Országból.
Mi tellyességgel hitelt nem adhatunk azon hirnek,
egy olly levél utafittatván *Februarius* első napján
hozzánk *Smirnából*, a' mellyből azt olvassuk, hogy
tellyes diadalmat vettek a' Francziák a' nagy Ve-
zéren, hogy 7 Basával és 30 ezer emberrel együtt
ő maga is a' tsata piaczon maradt, következés-
képen, örökössen a' Francziák birtokában fog E-
gyiptom maradni. Így igyekezik azon Párisi of-
ficialis újság a' Fr. népet el amitani.

Azt is igyekszik ez a' Párisi officialis újság
levél de minden fundamentom nélkül meg hani-
sitani, hogy Bonaparte buzával kénálkozott vol-
na Angliának, illy formán: „Azért költötte *úgy-
mond*, a' Londoni ministerium e' dolgot, hogy az
által a' kenyér szüksége miatt zúgolódó Anglus
népet le tsendelíthesse. — Jól tudja azt a' Párisi
Kormányfzék, minémü inséggel küzködjék az em-
beriség, kétség kívül sajnallya is az Anglusokat.
De azon állapotban, a' mellyben most Európa va-
gyon, minden gondját Fr. Ország boldogságára
köteles fordítani, és jó ideje, hogy az élet ki hor-
datását meg tilalmazta, a' melly eránt ki adatott
parantsolatját most is meg újította, hogy ekképen,
mind jobban jobban nevedvén Angliának nyo-

morusága, szaporítsa a' maga erejét és áldozat-
jait s. a. t.

Batava Respublika.

Egy 25-ik Martiusi Hágai magános levélből ezeket olvassuk: „Közönségesen tudva való dolog az, hogy a' mi Respublikánkkal határos eddig Palatinatusi Val. Fejedelemséghez tartozott tartományokat 4 millió liverért adta el minékünk a' Fr. Kormányzék. Azóta ismét 6 milliót kívánt tőlünk, mellynek hypothecájául, az úgy nevezett *Regens* gyemánt követ, mellynél nagyobb Európában nintsen, és a' *Trieri* Val. Fejedelemségbenli erdöket kötötte le. Itt Hágában senki se ügyelt ezen dologra, annakutánna Amsterdámba mentek a' Fr. Comissariusok, a' hol öszve hivatván a' nevezetesebb kereskedöket, hasonló feltételek mellett pénzt kértek tőlök, és a' midön ellenkező választ vettek volna, világosan ki mondták, hogy akár hol veszik, annak bizony meg kell lenni, más fenyegető szókkal is éltek; ahozképest meg vakarván az Amsterdámi kereskedök a' fülök mellyékét, gondolkozásra való időt kértek magoknak. Ketség kívül több is fog illy következni, tsak várjuk el.“

Déli Hollandiának várasából *Vlaerdingenből* így irnak Martius 22-ikén. „A' mi ennekelőtte boldog állapotban völt várasunk, teg jobb keresményének kútfejét a' heringfogáft a' revolutió miatt el vesztvén, szánakozásra méltó környülállások közt fetreng, és hanemba másként fordul a' dolog, lehetetlen leszen az éhséget, és az azt követő döghalált el kerülnünk. A' mi municipalitásunk, az az, polgári Előjáróink, ilyen módon festette le a' Kormányzék előtt jelenvaló állapotunkat: „Várasunknak 5625 főre mennek a' lakosai, kik közül 4000-ren tsupán alamisnából élnek, 's

a' nélkül éhel halásra kellene nékiek jutni; ezen 4000-ek között 2000-ren, naponként 6 lat kenyeret vesznek a' szegényekre ügyelő Előjáróktól, ez is pedig csak addig fog tartani, míg a' kenyérsütőknek külfő segedelemhez való reménységek el nem enyészik, és az idegen nemzetbeliektől hitelbe életet vehetnek. Naponként mind több több ember hal meg közöttünk. Más Hollandiai helységeknek is nincs jobb sorsok. Mindezeket egyenesen a' revolutiónak, és az e' miatt támadott háborúnak kell kölfönnünk,“

Helvétzia.

Ezen éhhalással, és minden inéggel küfzködő Köz Tarsaságnak végre hajtó Commissiója, olly parantsolatot adott ki a' financialis minísternek, hogy a' Statusnak kifizetői szükségéi miatt, a' közönséges adónak még hátra lévő részét, 14 napok elforgása alatt szedetteffe bé. — A' *Waldstetteni* Kapucinusoknak meg engedte ugyan a' Helvétziai Kormányfűk, hogy közönséges gyűlést tarthassanak; mindazáltal ollyatén rendelkezést tett erántok, hogy a' míg a' tart, mindenkor szemen tartsa őket a' policia (*Waldstettennek* neveztetnek Helvétziában, az *Uri, Schwitzi, Unterwaldeni* és *Zugi* apró Cantonok, 's külfönböznek a' Svéviai kerületbeli *Waldstettenektől*, a' mellyeken *Rheinfelden, Seckingen, Laufenburg, és Waldshut* városok értetnek, és az Aultriai Birodalomhoz tartoznak.)

Azon fok nyomorúságoknak közepette is, a' mellyekkel ez a' szánakozásra méltó Respublika mostan küfzködik, nem a' küfölködő lakosok táplálásokról, nem arról, hogy miként menekedhesenek meg fok insegeiktől, hanem egy új Constitutiónak ki készítéséről gondolkoznak a' Helvétziai demagogák, mellynek első Szakaszát már ölzve

rólidozták földozták, Ennek a' szakasznak az emberiségnek jussait tették fundamentomául, a' melly valamint az árnyékos szabadság 's egyenlőség barátjainak rendkívül való örömet, úgy a' tsendeséget szerető, 's mellyre néző lakosoknak mély szomorúságot okozott, előre el látván ezek azt, hogy eddig szenvedett nyomorúságaik újabb inséggel és vilzontagságokkal fognának a' miatt tetéztetődni. Önnön maga polgár *Kuhn* is, a' ki az ezen Respublikában történt változásoknak leg főbb eszköze vala, minden valóságos szabadság alkotmányával ellenkező és egyedül a' mások erzfénvének ki üresítésére célzó Szakasz tartya azt lenni.

Egy Helvétzia közönséges levél ekként nyilatkoztatja ki ezen tárgyról való vélekedését: „A' tsendeséget szerető ember, *úgy mond*, azon fok mindenféle mismásból, a' mellyekkel a' mi jelenvaló uralkodóinknak agyok veleje meg tölt, mind jobban jobban által láttya azt az igazságot, hogy ők a' mostani inségek közt épen olly alkalmatlannak légyenek a' kormányozásra, mint a' Francia democraták a' leg több gazdagságok közt: sőt maga a' jelenvaló Fr. Kormányzék is akként nyilatkoztatta magát ki a' Helvétziai új Constitutio aránt, hogy jobb vólna annak ki készítését boldogabb 's tsendesebb időkre halasztani.

Zürich váarasának az a' külső része, a' melly *Sillnek* neveztetik, illy foglalatú instántziát nyújtott bé a' Helvétziai Kormányzéknek: „Meg engedjetez hazánknek nemes atyai, meg engedjetez, de kéntelenek vagyunk világosan ki mondani, hogy mi reá úntunk arra a' fok mindenféle szin, titulus és formalitás alatt reánk vetett nagy terhekre mellyek miatt tsak nem kétségbe esésre kellezik polgár társainknak jutni. Ezen inségnek nagy részét a' *Zürich* váarasával való égygyesülésünknek

köszönhettyük. — Kerünk titeket, ne kényszerítsetek minket azon belső nagy hajlandóságunknak külföldiekkel való kinyilatkoztatására, a' mely még most is vonzól bennünket a' régi Constitutióhoz s. a. t.

A' múlt Martius 5 ikén, a' mellyen tudniillik, két ezttendővel annaka ötte Berna városába a' Francziák bé mentek, semmi különös veség nem vólt; és azon vendégségben is, a' mellyet a' Fr. Republikának új követje polgár *Reinhard* kélfiztetett, a' Kormányfzéknek mostani tagjain kívül senki sem jelent meg, azoknak is nem nagy vólt az appetitusok. — A' következett napon két Francia lovas regimentnek parádrozása alatt a' végre hajtó Tanáts látogatására ment *Reinhard*, még is kevesen találtattak a' lakosok közt, a' kik ezen fényes pompának megtekintésére mentek vólna. — A' mit szivszakadva vártak és reménylettek a' Helvétusok, tudniillik Republikajoknak neutralitását, Parisban felejtette a' nevezett Fr. követ.

A' Helvétziai új Constitutiónak harmadik Szakfában azon feltételek határozatnak meg, a' mellyek mellett Helvétziában a' polgári juft elérhetni, a' füzületett Helvétusnak 20 ezttendősnek kell lenni, a' törvényes esküvéft le tenni, és mind olvasni, mind irni tudni. Az idegen nemzetbelieknek is csak úgy lehet a' polgári juft megnyerni, ha már a' 20 ezttendőt meg haladtak, ha 10 ezttendeig laktak Helvétziában, és ha jó erkölcszökröl és arról is bizonyos tanubizonyosság levelet mutathatnak, hogy 3000 livert erő jófzágok vagyon, és hogy semmi adosság nem fekszik azokon.

Olasz Ország.

VII. *Pius* Pápa még most is Velentzében málát,

ott is marad mind addig, míg nem tökéletesen helyre áll Olaszországban a' tsendesség. — Sok oda való és külföldi Uraságok voltak már Ő Szentsegénél kéz és láb tsokolásra. — Martius 28 ik napján tartott első Consistoriumot, kiket emelt abba Cardinalisi rangra, még most nem tudatik. — A' Sz. Benedek Szerzetéhez még most is különös jó indulattal viseltetik, a' kik közülök tiszteletére mentek, igen nyájasan fogadta azokat.

Az ezen esztendőben 50 napig tartott Olasz Országi eszözések miatt, sok szerentsétlenség történt Rómában, Maylandban, Turinban, 's több helyeken. Sok paloták, házak és más épületek öszve omlottak; *Nápoly* városában az eszözés alatt föld indulás is vólt, a' mely sok templomokat és épületeket meg károfitott. — Sok házaknak fedelei le rogyottak a' falu helységekben. — Barom is sok elveszett, Ukivált a' hegység közt fekvő helységekben, az azokról le omlott viz özönökben.

A' *Genereux* nevezetű, 70 ágyús Fr. hajónak Anglus hajók által lett el vetetéléről, illyetén tudósítás adódott ki *Palermóban*: „Innen, úgymond, Málta szigete alá akárt Admirál *Keith* evezni, és kifzálló seregeket oda vinni. Ott való mulatása közben, értesésre adatván egy Anglus Kutter által, hogy egy ellenséges flottátska közelgetne oda, három linea hajóval és egy fregattal eleibe ment az 1 linea hajóból és 4 fregatból állott Fr. flottátskának, a' mellyek 1200 főből álló sereget, eleséget és munitiót szándekoztak a' *la Valettai* Fr. katona őrizetnek vinni. — Leg elsőben is a' *Succes* nevezetű Anglus fregat rohant a' *Genereux* Fr. linea hajóra, a' mellyen vólt Fr. Vice-Admiralis *Pelée*, mingyárt a' második ágyú lövés után agyon lövetett. Azon szempillantásban *Nelson* Admira-

his is oda érkezvén a' *Fulminans* nevezetű Anglus linea hajón, a' *Generaux* Fr. hajó magát meg adta, és a' *Syrakuzai* kikötő helybe vezetettett bé utól érhető e' a' többit is, arról lemmi officialis tudositás nem adattatott ki.

Nagy Britannia.

A' Franciaia fő Conzul békefféges ajánlásai miatt nagy vetélkedés vólt az Angliai Parlamentumnak utólsó gyűllesében, egy átallyában azt vittatván az antiministerialis rész, hogy jobb vólna most a' békefféget kereső Frantziákkal meg békélleni, mint a' háborúnak kétséges ki menetelére támaszkodni. Másként folynak, *ugy mondanak sokan közszólók*, most Fr. Országban a' dolgok, mint az Ex-Directorok idejekben. Ezek alatt kiki azt mivelte a' mit akart, és sem ő magok, sem a' hadi minister-k nem ügyeltek hazájok köz javára, hanem inkább a' magok bóldogulásokra. Most pedig csak egy személyben concentrálódika' végre hajtó hataiom, a' kit sem a' mammon, sem a' fényes igiretek, sem más egyéb el nem tántorithatnak a' democratismus alkotmányától, nagyobb lévén ő benne a' ditsűffégre való vágyodás a' Crezus kin:sénél.

Dundas Status Titoknok és *Pitth* minister fontos okokkal meg mutatták azt, hogy tellyefféggel el nem lehet a' *Bonaparte* által ajánlatot békefféget Angliának fogadni. Ha mi, úgymond *Dundas*, kérdéft tennénk is arról, ha alhatatoffan meg fogja e' ő a' békefféget tartani, de ezt sem vólna tanátsos mivelni, mivel a' kötött szövetségekre való nem ügyelés az ő uralkodó characterje. A' mostani Fr. Kormányfzék is valóságos Jacobinusokból áll, és senkinek sem lehet igireteire támaszkodni, ma ezek, hólnap mások az uralkodók,

és a' mit az egyik épített, a' másik elrontya. Tovább azt is említette, mit miveltek a' *Campo Formioi* békeesség után a' Francziák? Minekutanna mindent fel forgatott volna *Bonaparte* Olaszországban, minden előre való had izenés nélkül ki szállott Egyiptomba; és ha 3 vagy 4 esztendővel ennekelötte, mi is meg békélettünk volna ö véle, épen úgy jártunk volna mint Ausiria, újabb haborúba kellett volna mineküak keverednünk. "

Pitth miniszternek e' tárgyról mondott beszéde 4 óránál is tovább tartott, mellyben minden részlet fel bonczolta a' Fr. revolutionának, 's a' többi közt így szólott: „A' Fr. revolutionának első szempillantásától fogva mindenkor a' magok nagyítása volt az ott uralkodott democratáknak a' tüzélyök. *Bonaparte* Egyiptomi szerentsétlen expeditiója által minden előbbi hírét nevé meg homályosítván, most már mint törvényhozó és diplomaticus ember akar elő állani, és azt, a' mi ben most vagyon, erőszakos és vakmerő szerentséje által elszöklötte is. De tekintsünk tsak ennek az embernek eddig folyt életére. Az Ausriával kötött békeessége után arra únszolta ö katonait, hogy a' Themse mellett igyekezzenek magoknak újabb borostyán koszorúkat kötni, (A' Themse vize London mellett foly el) mivel lehetetlen Fr. Országának és Angliának együtt meg állani. Melly hitetlenül viselte légyen magát hazája ellen is, világosan ki tettik abból, hogy a' 3-ik esztendőbeli Constitutiót bajonettakkal varta polgar társai gallérjokra, meg eskütt arra mind maga, mind katonai midön Egyiptom ellen ment volna, onnan lett visszfa jövele után is le tette arra a' hitet, még pedig azon a' napon, a' melylyen azt fel fordította. Valamennyi békeességet kötött a' revolutionnak kezdetétől fogva Fr. Or-

szág, mind meg rontotta, 's töbnire mindeniknek *Bonaparte* volt a' rugója. Békelességre lépett ő a' Szárdiniai Királlyal, *Genuával, Majlandal, Módennával, Rómával, 's Velentzével,* a' melly békelességeknek álhatatlan voltából ki lehet húzni, minémü hite t érdemellyen ez a' bekelesség Izerző biró. — Ő kéfzítette, ő eszközlötte, 's ő hagyta félbe az Egyiptomi expeditionnak a' planumát, és hogy újabb Komédiát jatzhasson, 's hogy az Európai királyokat el tsábithassa, ki szökött Egyiptomból. De minekekelötte onnan is elébb állott volna, a' nagy Vezérrel való meg békellésre instructiót hagyott a' maga tisztí követőjének.

(A' többít másszor.)

Elegyes Dolgok.

Dümourier Francia Ex-Generál 10000 rubel esztendei fizetéssel Orosz hadi szolgálatba állott. — Azt a' Nápoly Orizági Infurgensek vezérét, a' ki a' Francziáknak onnan lett ki verésekben nagy eszköz volt, hanem azután gyakorlott sok tsintalanságaira nézve, közönségellen *Fra Diavolónak,* az az, *Ördög bátsinak* neveztetett, 2500 taller esztendei fizetéssel Obersterségre emeltete a' Fels. Nápolyi Király. — A' Madritti Kir. udvarból ki küldetett dámáknak vétkek abban állott, hogy ök, másoknak fugallásokból, a' mostani Spanyol fő ministert meg buktatni igyekeztek. — A' múlt Februárisnak 26, és 27-ik napjain meg lehetős földindulás volt *Liszzabonában,* a' melly miatt egy szép palota, és egynéhány házak rakásra omlottak, hanem ember egy se veszett el. — Még most is friss emlékezetekben lévén a' Liszzabónbelieknek az a' szörnyü föld indulás, a' melly 1756-ik esztendőben, November 1-ső napján történt, igen kevesen maradtak meg a' városban, kiki a' mezőségre futott, 's darab ideig sá-

torok alatt laktak. — A' Tirolisi stuttzosok közül, már egynéhány Compánia *Graubündenbe* marsirozott. — Az Angliában lévő szegény Francia emigransok, rész szerént alamisnából, rész szerént kézi munkájok által élnek, és békelléggel türik sorokat.

A' minden emberi érzenység nélkül való Fr. Ex Directorok által hazájokból ki üzetett, és számkivetésbe küldetett Cath. Belgiumi papok, lassan lassan vissza mennek honnyaikba. — *St. Cyr* Fr. Generál Párisban meg holt.

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyében, Martius 20-ikán. Egy bizonyos menyasszonyt a' mátkája lakadalmi innepléssel haza akarván vinni, midön szembe kerültek volna, meg üti magát a' menyasszony, hogy az a' szeméy nem a' volna a' ki ötet magának el jegyzette, és tsak azt állította, hogy azt valósággal mással tserélték volna fel, 's allig hozhatta észére a' leányt a' náfnép előre le tett esküvésével is, hogy végtére meg hagyta magát a' legénnyel eskettetni.

Egy szegény kevély ember, mind tsak azon panaszollkodott nem régiben, hogy ő a' Papjától semmit se tudna tanúlni, melly hir a' Pap fülébe is el jutott. Történt pedig tsak hamar azután, hogy a' szegény ember fő lopásba esett, miért is megyen a' Papjához, hogy mitsoda tanatsával segíthetné ötet ezen inségében? A' Pap azt feleli: Barátom! én tégedet semmi jóval nem segíthetek, mert én még eddig, semmire se tudtalak tégedet tanítani, és még tsak ezt az egy pár igit se tanulhattad meg töllem: *Ne lopj!*

Formában panaszollkodhatom, hogy ezen folyó hólnapnak 12-ike, olly dérral dúrral és hóval állott elő, hogy szélteben szánkázni lehetett harmad napig is, házakat, tsüroket ifállókat, sőt meg a' templomoknak héjazatjait is rút hóval béteritette.